

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดการศึกษาในสายวิชาชีพแก่ประชาชนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องการกำลังคนในระดับกลาง ซึ่งเป็นผู้มีการศึกษาในสายอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในปัจจุบันมีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย รวมทั้งสิ้นจำนวน 292 แห่ง แบ่งเป็นสถาบันในกรุงเทพมหานครจำนวน 96 แห่ง ในภาคกลางจำนวน 62 แห่ง ในภาคใต้จำนวน 53 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 49 แห่ง และในภาคเหนือจำนวน 31 แห่ง ซึ่งเปิดดำเนินการสอนใน 5 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม¹

ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 10 แห่ง เปิดดำเนินการสอนเฉพาะใน 3 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม มีนักเรียนในปีการศึกษา 2543 จำนวน 18,450 คน² ในขณะที่รัฐบาลสามารถจัดการศึกษาในสาขาวิชาและระดับเดียวกันได้เพียง 3 แห่ง สามารถรับนักเรียนแรกเข้าในแต่ละปีการศึกษาได้ไม่เกิน 1,500 คน ทำให้นักเรียนที่ไม่สามารถสอบเข้าเรียนในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐบาลจำเป็นต้องเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนที่สูงมาก โดยเฉพาะประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมสูงถึง 21,280 บาทต่อปี สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเมือง

¹เอกสารสมาคมอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ฉบับลงปฏิทินฉบับพิเศษ, กรุงเทพฯ : จีระการพิมพ์, 2539 : หน้า 25.

² สำนักงานศึกษาธิการ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่, สารสนเทศการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543 : หน้า 13.

จังหวัดเชียงใหม่ ได้แสดงตัวเลขการลดลงของจำนวนนักเรียนในปีการศึกษา 2543 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2542 ถึง 2,067 คน ทั้งนี้เนื่องมาจากจำนวนนักเรียนแรกเข้าลดลงในแต่ละโรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางภาคเรียนเพิ่มมากขึ้น สาเหตุส่วนใหญ่มาจากปัญหาทางการเงิน นักเรียนจำนวนหนึ่งต้องเปลี่ยนไปเรียนสาขาอื่นที่มีค่าเล่าเรียนถูกกว่าทำให้นักเรียนไม่ได้เรียนในสาขาที่ตนมีความถนัด และนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่ออกจากโรงเรียนในกลางภาคเรียนกลายเป็นคนว่างงาน หรือแรงงานไร้ฝีมือ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมในอนาคตได้

จากสภาพการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาถึงค่าใช้จ่ายที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องจ่ายไปในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปีการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจในการเลือกเรียนในสาขาวิชาหรือโรงเรียนที่เหมาะสมตามความถนัดและสภาพทางการเงินของนักเรียนและผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังสามารถใช้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเงิน อันจะเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเอกชนของประเทศในที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงค่าใช้จ่ายต่อคนของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 นิยามศัพท์

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อเตรียมบุคลากรให้พร้อมสำหรับประกอบอาชีพ โดยเน้นกลุ่มอาชีพที่ต้องใช้ประสบการณ์ ฝีมือ ทักษะ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน³

³ กัญญา กำศิริพินาณ, หลักการอาชีวศึกษา, เชียงใหม่: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538: หน้า 117.

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในประเภทวิชาพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

ค่าใช้จ่ายต่อกัน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้จ่ายไปในช่วงปีการศึกษาเฉพาะเวลาเปิดภาคเรียนประมาณ 9 เดือน เพื่อการศึกษาและเพื่อการครองชีพ ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษาต่าง ๆ ตามระเบียบของโรงเรียนที่นักเรียนผู้นั้นศึกษาอยู่ ค่าวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาภาคปฏิบัติ หรือกิจกรรมพิเศษ ค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก ค่าเสื้อผ้า ค่ารักษาพยาบาลที่ไม่ใช่บริการของโรงเรียน และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงค่าใช้จ่ายต่อกันของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ได้ข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการแนะแนวการศึกษาสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
3. ทำให้ได้ข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการจัดความช่วยเหลือทางด้านการเงินสำหรับผู้ศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน